

tukes

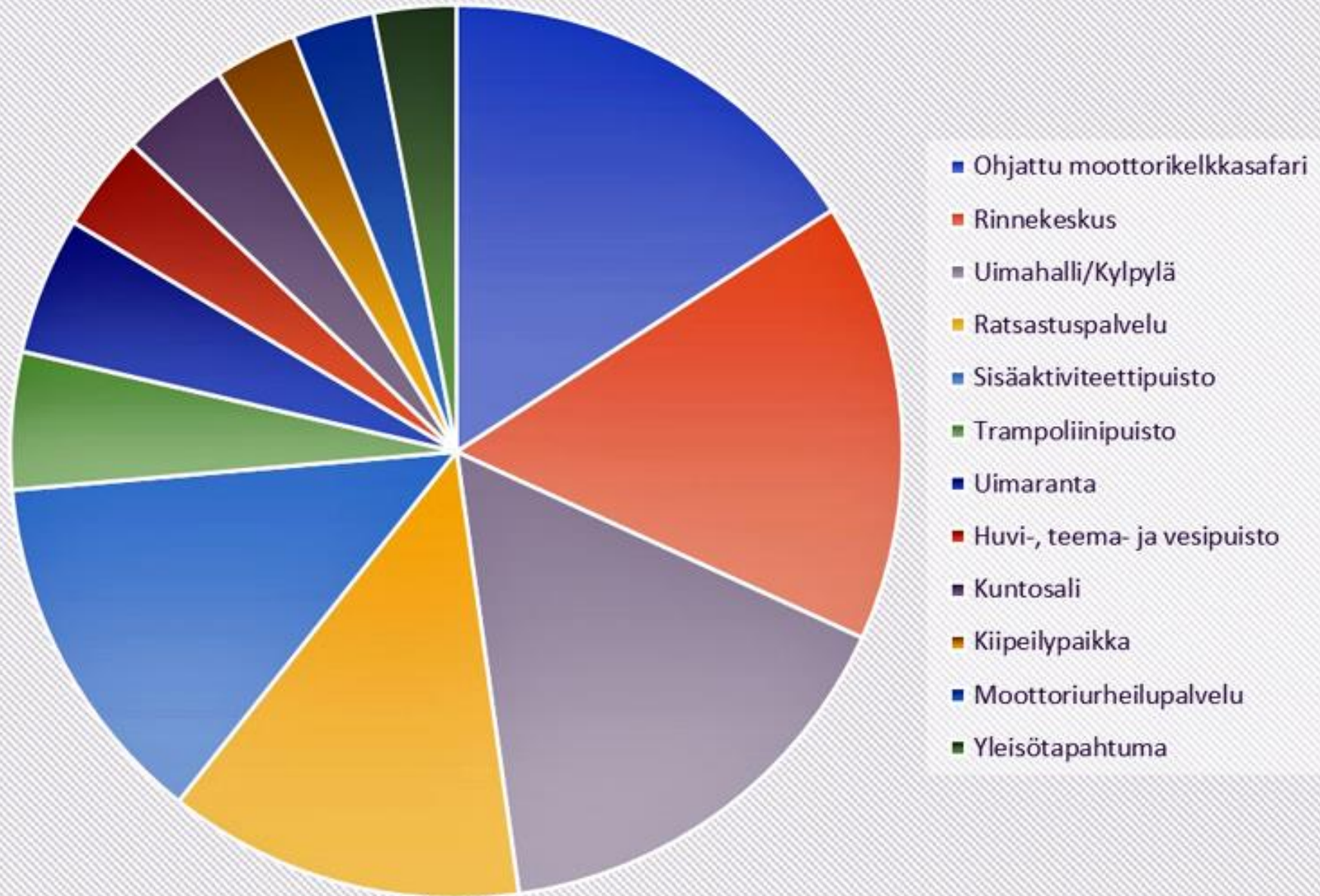
Kielo Kestinmäki

18.5.2020

Kuluttajaturvallisuus hevosmatkailussa

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Vuonna 2019
Tukeisiin
ilmoitetut
onnettomuudet

Tukesin Kuluttajapalvelut -ryhmä

TRE	ROI	HKI				
						
Mervi Murtonen Turvallisuusjohtaminen ja riskienhallinta, rp-sijainen	Jaakko Leinonen Pohjois-Suomen kuntien palvelut, ohjelmapalvelut	Janne Niemelä Ryhmäpäällikkö	Hannu Väärälä Kiipeily-, melonta- ja ohjelmapalvelut	Petteri Mustonen Seikkailuradat, kiipeily, massaliikunta, trampoliinit	Kielo Kestinmäki Ratsastuspalvelut, muut eläinpalvelut	Inna Kulla Oikeudelliset asiat
						
Konsta Kulmala Uinti- ja vesiturvallisuus	Aleksi Latvala Pohjois-Suomen palvelut, laskettelukeskukset	Kari Koponen Yleisötapahtumat moottoripalvelut	Jaakko Laitinen Leikkikentät, pallopelialueet, liikuntapaikat, tapausten jaon koordinointi	Annina Nyholm Kauneudenhoito- ja kehonmuokkauspalvelut	Arttu Mäkinen Leikkikentät, pallopelialueet, kuntosalit, ulkoliikuntapaikat	

Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011)

- Sovelletaan kulutustavaroihin ja kuluttajapalveluihin
- Tarkoituksena varmistaa tavaroiden ja palveluiden turvallisuus sekä ennaltaehkäistä vaaroja ja vahinkoja
- Laki ei koske yleishyödyllistä yhdistystä siltä osin kuin se tarjoaa palveluita jäsenilleen muussa kuin elinkeinotoiminnassa.
- Laki koskee, kun tarjotaan muille kuin omille jäsenille

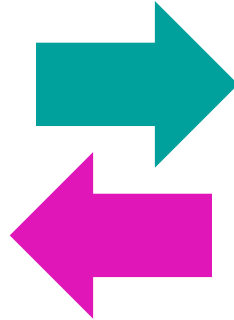
Palveluntarjoajan velvollisuudet

1. Huolellisuusvelvollisuus
2. Turvallisuusasiakirja
3. Vaarojen tunnistaminen ja toimenpiteiden suunnittelu
4. Tietojen antaminen kuluttajalle
5. Onnettomuuskirjanpito
6. Palvelussa tapahtuvista onnettomuuksista ilmoittaminen Tukesiin

Huolellisuusvelvollisuus

Kuluttajapalveluiden on oltava riittävän turvallisia, vastuu on palvelutarjoajalla.

Huomiota huolellisuusvelvollisuudesta:

- Oman palvelun tunteminen
- Havaittuisiin puutteisiin tulee puuttua
- Palvelun vaikutuspiirissä oleville ei saa aiheutua vaaraa
- Vastuu ei edellytä vastiketta
- Vastuusta ei voi vapautua sopimuksin tai viranomaisen tarkastuksella

Turvallisuusasiakirja

- Kirjallinen selvitys, miten palvelun tai tapahtuman turvallisuus on järjestetty
 - Voi yhdistää myös pelastussuunnitelmaan, esim. suuremmissa tapahtumissa
 - Koko henkilökunnan tiedettävä sisältö
 - Pidettävä ajan tasalla
 - Tukesille toimitettava pyydettyessä
 - Ei tarvitse pitää julkisena
-
- <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kuluttajille-tarjottavat-palvelut/palveluntarjoajan-velvollisuudet/turvallisuusasiakirja>

Turvallisuusasiakirjan sisältö

Turvallisuusasiakirjassa on selvitettävä, jollei se ole erityisestä syystä kohteena olevan palvelun osalta tarpeetonta:

1) palvelun tarjoajan nimi, kotipaikka ja yhteystiedot;

2) turvallisuusasioista vastaavat;

3) ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset;

4) toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi;

5) ohjeet erilaisia 3 kohdan mukaisesti ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten;

6) palvelun tarjoamisessa mukana olevien turvallisuusasioihin liittyvä perehdyttäminen ja kouluttaminen sekä mahdolliset pätevyys- ja koulutusvaatimukset;

7) palvelussa käytettävät tilat, rakenteet, välineet, reitit, eläimet, henkilönsuojaimet ja muu tarpeisto sekä niitä ja niiden huoltoa ja kunnossapitoa koskevat vaatimukset;

8) palvelun tarjoamiseen liittyvät olosuhderajoitukset;

9) palvelun suurin mahdollinen turvallinen asiakasmäärä eri olosuhteissa sekä palveluun osallistuvien terveydentilaa, fyysistä kuntoa, kokemusta, koulutusta ja muita vastaavia seikkoja koskevat vaatimukset;

10) palvelun vaikutuspiirissä olevien muiden kuin asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi tarpeelliset toimenpiteet;

11) miten erilaiset onnettomuus-, vaara-, ja vahinkotilanteet kirjataan ja miten näin kerättyä tietoa käytetään hyväksi turvallisuustoiminnan kehittämisessä;

12) menettely kuluttajaturvallisuuslain 8 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden noudattamiseksi;

13) miten suunnitelmaan sisältyvät tiedot saatetaan palvelun tarjoamisessa mukana olevien tietoon;

14) mitä kulutustavaroista ja kuluttajapalveluksista annettavista tiedoista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (613/2004) säädettyjä tietoja annetaan palveluun osallistuville ja palvelun vaikutuspiirissä oleville ja miten nämä tiedot annetaan.

Turvallisuusasiakirjassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tai sen rakenteen tavanomaisesta poikkeava käyttö.

Vaarojen tunnistaminen

- Olennainen osa turvallisuusasiakirjaa
- Suunnittele ja pohdi oman toiminnan vaaranpaikkoja
- <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kuluttajille-tarjottavat-palvelut/palveluntarjoajan-velvollisuudet#vaarojen-tunnistaminen>

Kuluttajapalveluiden vaarojen tunnistaminen ja toimenpiteiden suunnittelu

Palveluntarjoaja:				Päiväys:	
Tarkastettava palvelu:				Tekijät:	
Palvelun osa, toiminto tai laite	Kuluttajin kohdistuvat vaarat ja niiden syyt	Seuraukset	Nykyiset toimenpiteet vaaran poistamiseksi tai pienentämiseksi	Ovatko nykyiset toimenpiteet riittävät?	Lisätoimenpiteet turvallisuuden parantamiseksi (tärkeys 1-3) ¹
				☐ Kyllä ☐ Ei	
				☐ Kyllä ☐ Ei	
				☐ Kyllä ☐ Ei	
				☐ Kyllä ☐ Ei	
				☐ Kyllä ☐ Ei	

¹ Vaikka tähänastiset toimenpiteet olisi edellä todettu riittäviksi, voi olla järkevää ja kannattavaa toteuttaa helpoja ja halpoja toimenpiteitä turvallisuuden parantamiseksi edelleen. Toimenpiteiden tärkeys: 1 = Turvallisuuden kannalta kiireellinen toimenpide, toteutetaan välittömästi. 2 = Vähemmän kiireellinen toimenpide, joka voidaan toteuttaa myöhemmin. 3 = Lisäselvityksiä vaativa toimenpide-ehdotus.

- Mitkä asiat palvelussa voivat aiheuttaa vaaraa osallistujien terveydelle tai omaisuudelle? Miksi?
- Ketkä ovat vaarassa vahingoittua? Osallistujat? Sivulliset?
- Missä tilanteissa tai paikoissa vahingoittuminen voi tapahtua?
 - Ennen palvelusuoritusta, valmistautumisvaiheessa?
 - Palvelun aikana tai sitä seuratessa?
 - Palvelun jälkeen, heti pois lähtiessä tai myöhemmin?
 - Palvelun toteutuspaikalla, palvelun välittömässä läheisyydessä tai kauempana?
 - Kulkuteillä, oleskelualueilla, parkkipaikalla?
- Mitä vaaralle on tähän mennessä jo tehty?
 - Onko vaara saatu tehokkaasti poistettua?
 - Toteutuvatko toimenpiteet niin kuin on suunniteltu?
- Mitä uusia toimenpiteitä tarvitaan turvallisuuden parantamiseksi?

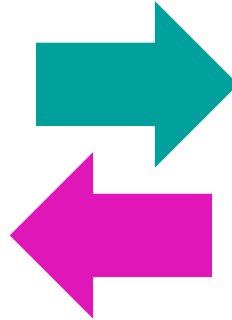
Vaarojen tunnistaminen hevostallilla

- **Huomioi erityisesti:**
- parkkipaikat ja sieltä siirtyminen talliin
- hevosten hoitaminen ja varustaminen tallissa
- ratsastajien opastaminen
- hevoset, joita aloittelevat asiakkaat eivät pysty varustamaan yksin
- varusteiden kunto ja huolto
- erityisryhmät
- henkilökunnan osaaminen hätätilanteissa
- hevosten soveltuvuus tallin toimintaan
- ratsastusalueiden vaaranpaikat
- maastoratsastusreitit ja kartat
- Pelastuspisteet reitillä

Tietojen antaminen kuluttajalle

- Toiminnanharjoittajan on selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla annettava kuluttajille ja kuluttajiin rinnastettaville tarvittavat tiedot, jotta he pystyvät arvioimaan kulutustavaroihin ja kuluttajapalveluihin liittyvät vaarat.
- Valvontaviranomainen voi vaatia, että toiminnanharjoittaja antaa kuluttajille sopivalla tavalla tavaraan tai palveluun liittyvän vaaran torjumisen tai ehkäisemisen kannalta tarpeellisia käyttö- tai toimintaohjeita, varoituksia tai muuta tietoa.

- Nettisivut
- Sosiaalinen media
- ilmoitustaulu
- Opastaminen paikan päällä
- Kerhot
- Oppaat
- Erityisesti kokemattomat asiakkaat huomioitava!

Onnettomuuskirjanpito

Pidä kirjaa palvelussa tapahtuvista tapaturmista ja läheltä piti -tilanteista.

Onnettomuuskirjanpito on palveluntarjoajan työkalu palvelun turvallisuuden seurannassa ja kehittämisessä.

Onnettomuuskirjanpidosta on käytävä ilmi esimerkiksi seuraavia asioita:

- Mitä on tapahtunut?
- Kenelle?
- Missä?
- Milloin?
- Minkä vuoksi?
- Mihin toimenpiteisiin asian johdosta on ryhdytty?

Automaattinen tallennus Onnettomuuskirjanpito.xlsx - Suojattu näkymä - Excel Kestimmäki Kiolo (T)

Tiedosto Aloitus Lisää Sivun asettelu Kaavat Tiedot Tarkista Näytä Ohje Haku

SUOJATTU NÄKYMÄ Ole varovainen. Internetistä peräisin olevat tiedostot saattavat sisältää viruksia. Eilei tiedostoa tarvitse muokata, on turvallisempaa pysyä suojatussa näkymässä. Ota muokkaus käyttöön

A1

(YRITYKSEN OMA NIMI)
ONNETTOMUUSSEURANTA

Valitse: **Onnettomuus**
Valitse vuosi: **2012**

Kirjaus

	S	M	T	K	T	P	S	S	M	T	K	T	P	S	S	M	T	K	T	P	S	S	M	T	K	T	P	S	S	M	T	K	T	P	S		
tammikuu							1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
helmikuu				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29					
maaliskuu					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
toukokuu				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			
kesäkuu					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
heinäkuu						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
elokuu				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			
syyskuu						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
lokakuu			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
marraskuu					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
joulukuu						1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	

TILASTOT

Onnettomuudet	Vakava	Kohtalainen	Lievä	Läheltä piti
5	1	1	3	0
VIIME VUOSI 1	VIIME VUOSI 1	VIIME VUOSI 0	VIIME VUOSI 0	VIIME VUOSI 0

Kalenterinäkymä Kirjaus Asetukset Onnettomuusilmoitus_Tukes

Ilmoita onnettomuudet ja läheltä piti-tilanteet Tukesiin!

Jos onnettomuudessa on jotain erityistä tai poikkeuksellista

Kaikki vakavat loukkaantumiset, kuten luunmurtumat tai muut ambulanssia tai sairaalahoitoa vaatineet tapaturmat

Ilmoita: kirjaamo@tukes.fi

Leirien vapaa-ajan ohjelma

- **Uimarannat:**

Uimarannalla tulee olla pelastusvälineet ja opastetaulu. Leireillä valvonta ja vesipelastukseen perehtyneet valvojat. Katso lisätietoa: [Tukes, Uimarannat](#)

- **Trampoliinit**

Hyppijöiden valvonta ja suojaverkot, trampoliinien kunto.

- **Ratsastusleirin järjestäjän muistilista**

Muistilistan avulla voi ennen leirikautta tarkistaa, että kaikki hoidettu.

Talutusratsastus

Talutusratsastus ja kärryajelut:

Hevosten ja ponien tuominen tapahtumaan vaatii suunnittelua. Ratsastukseen tulee varata oma alueensa, ja sen olisi hyvä olla aidattu. Talutusratsastuksen järjestämiseen kannattaa käyttää kokeneita hevosalan ammattilaisia, joilla on turvallisuusasiakirja tehtynä. Erityisesti on huomioitava, että asiakkaiden jalkoja ei saa laittaa jalustinhihnojen väliin.

Kärryajelussa on hyvä huomioida, että siihen varataan oma selkeä reitti. Kärryjen tulee olla sellaisia, että niihin on helppo nousta kyytiin ja niissä pysyy hyvin kyydissä, vaikka kärry hieman heilahtaisikin. (Esim. isoissa puukärryissä perälauta penkkien päähän estämään putoamista).

Talutusratsastuksesta on oma oppaansa: <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kuluttajille-tarjottavat-palvelut/elainpalvelut/ratsastus>

Muista ennen tapahtuman tai palvelun järjestämistä:

**Kuluttajaturvallisuuslain
velvoitteet, asiakirjat, suunnittelu,
erityisesti vaarojen tunnistaminen,
muiden viranomaisten ohjeet ja
vaatimukset**

Kiitos!

